

VIENYBĖ

72 M. 8 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. VASARIO (FEBRUARY) 21 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15 C

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjime, įvykusiame vasario 17 d. Baltijos Laisvės Namuose New Yorke. Iš kairės į dešinę: Virginija Sutkūtė, New York Times redaktorius Otto D. Tolishius, Giedrė Noakaitė, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, Irena Butrimaitė.

Prašo padidinti lėšas užsieniui

Praėjusį trečiadienį prezidentas Eisenhoweris paprašė, kad Kongresas skirtų beveik 4 milijonus dolerių užsienio vystymui paramai.

Prezidentas pabrėžė nepaprastą užsienio programos svarbą pačiai Amerikai, jos ateičiai ir saugumui.

"Kas norėtų nutraukti arba žymiai sumažinti mūsų paramą užsieniui, pareiškė prezidentas, turi skaičiuoti su sunkiomis pasekmėmis. Laisvojo pasaulio pajėga dėl to galėtų sumažėti, o Amerikai tektų žymiai padidinti savo gynybos biudžetą ir tuo pačiu pakelti mokesčius."

Iš keturių milijonų sumos prezidentas prašo pusterčio milijono skirti drauginių kraštų gynybai sustiprinti, o likusius pusantro milijono ekonominei paramai.

Amerika prisideda, palaikydama ginkluotas Nato Bagdado ir Pietryčių Azijos organizacijų pajėgas. Tačiau vien karinė nėra pakankamas apsigynimas nuo griunamos komunistų veiklos bei ekonominio smelkimosi įsistiprinti kitose valstybėse. Nugalėti tam skverbimuisi, sakė prezidentas, būtina yra ekonominė pažanga. Tam tikslui patarnauja užsienio paramos programos techninė bei ekonominė dalis. Ji ypač taikoma mažiau pažengusiems kraštams, nes juose laisvė yra didžiausiu pavojuje.

Bilijonas tų naujai besikūriamųjų kraštų gyventojų yra reikalingi kaip ekonominės, taip ir politinės nepriklausomybės. Ir jų vadovybės atlaiko didelį spaudimą iš vidaus, gyventojams reikalaujant pateisinti jų viltis bei reikalus švietimo ir ekonominės gerovės pakėlimo srityse. Kad tuose kraštuose galėtų išlikti laisvosios institucijos, jiems reikia padėti, sako prezidentas Kongresui.

Pastarųjų trijų metų bėgyje sovietinis blokas siūlo vis daugiau savo ekonominės bei techninės paramos laisvojo pasaulio kraštams. Ir kad tai būtų daroma vien pagelbėti, nesikėsinant į laisvę, sako prezidentas, toji parama būtų sveikintina, tačiau tenka šią sovietinio bloko paramą laikyti nauju, toli siekiančiu būdu, tam pačiam senam tikslui siekti -- ištraukti reikiamąjį kraštą iš sovietinio orbitos. Amerikos uždavinys įtikinti tuos kraštus, kurių daugelis yra ypač vargingi, kad nėra reikalo užduoną atiduoti savo laisvę.

* Indonezijoje sudaryta nauja centrinė vyriausybė, kurią Sumatra atsisako pripažinti ir pasiryžusi toliau tęsti kovą.

LAIKYKIME LIETUVOS LAISVĖS IDEJĄ GYVA, KAS BEBŪTŲ, JI IR BUS LAISVA

Lietuvos Gen. Konsulas J. Budrys kalbėdamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Elizabeth, N. J., pasakė:

Prieš keleris metus, per Amerikos Balsą buvau pasakęs, kad Maskva dėjos didele Lietuvos drauge. Taip sako, tačiau turėdama Rytprūsius ji priskyrė Mozlirus Lenkijai, o grynai lietuvišką dalį ne tik nepavedė Lietuvos, kad ir Tarybiniai, Respublikai, bet be jokio istorinio pagrindo tiesiog prijungė prie Maskvos ir padarė tai, ką net nacių Vokietija nedrįso padaryti, būtent: pakeitė lietuviškus miestų ir kaimų vardus į rusiškus, net ir Tilžę.

Po kelių mėnesių iš anapus teko išgirsti ir net spaudoje skaityti, kad Maskva neva svarstanti perduoti dalį Rytprū-

sių Lietuvai. Iki šiol nieko nepadaryta, tad pravartū ir tas prisiminti.

Tektų prirašyti toms, kad išvardinti visus Sovietų nusižen-gimus, bet ką tas padės?

Juokingai skamba tas Maskvos sirenų balsas per radio kasdien, kad ir iš mūsų brangaus Vilniaus duodamas: sugrįžkite į Tėvynę! Bet ką jie suviliojo per tiek metų: Atsiėmė keletą nusi-kaltėlių iš Vokietijos kalėjimų ir keletą komunistų iš Pietų Amerikos, nepažinusių laisvos Lietuvos, gyvenimo. Leiskite iš ten, iš to rojaus, išvykti visiems norintiems, leiskite išvykti ir tiems naiviams, sugrįžusiems iš Pietų Amerikos komunistėliams: jeigu kas nors iš jų panorėtų ir vėl grįžti atgal į Tarybinę Lietuvą, tai Maskvai būtų geriau-

šia propaganda. Bet tokio žygio netenka laukti, nes Maskva nepravers to milžiniško kalėjimo duris.

Į tėvynę mus vilioji neteks: mes, jos vaikai, patys sugrįšime, kai tik ji bus laisva! Kėl to nėra, mūsų vieta yra čia, kad nuolat priminti laisvajam pasauliui, jog mūsų tauta neapsiprato su pavergimu ir nesutiks niekuomet vergauti. Laisvės reikalauti Lietuva turi ir moralinius, ir teisinius pagrindus savo pusėje. Maskva nei su morale, nei su teise nesiskaito -- ji prieš 40 metų pradėjo savo egzistenciją -- su smurtu ir čia iki šiai dienai tuo keliu prie savo tikslo -- užvaldyti pasaulį. Leninas tą tikslą aiškiai užbrėžė ir neslėpė.

Maskvai visos priemonės yra

geros, jei jos priartina prie to tikslo. Niekas iš jų dabartinių vadų to tikslo nepaneigė, anaipol, dažnai patvirtina. Tik prisiminkime Chruščovo žodžius: "greičiau vėžys susvilps", arba: "mes jus palaidosim".

Tai kaip galima kalbėti apie koegzistenciją?

Kai Maskva pamatė, kad laisvasis pasaulis, Amerikai vadovaujant, pagaliau prabudo, susiprato ir tvirtai užstojo kelią Maskvos imperializmui, kad tas organizuotas pasaulis įtemptai budi ir žada budėti ir toliau, ji tuojuo pakeitė taktiką. Maskva išklė koegzistencijos idėją: tai nieko naujo. Leninas tai jau numatė kaip laikiną priemonę, iki pasitaikys ir vėl gera proga suduoti smūgį kapitalistiniam (Nukelta į 8 psl.)

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Žodis Lietuvai

Didžiausias ir įtakingiausias Amerikoje dienraštis, New York Times, praėjusį pirmadienį savo vedamajame rašė, kad ši savaitė Lietuva minėtų savo nepriklausomybės 40 metų sukaktį, jei 1940 metais nebūtų buvę rusų agresijos.

Lietuva 1918 m. vasario 16 d. pasiskelbė laisva nuo senosios Rusijos tironijos, rašo New York Times. Po 22 metų ši laisvė buvo brutaliai išplėsta naujo tirono, jau mirusio Josefo Stalino.

Nežinant to, tęsia laikraštis, laisvės prisiminimas yra gyvas Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose.

Vieną dieną, kai didysis komunizmo melas nuvirs nuo soto, jie vėl bus laisvi. Tuo tarpu, rašo toliau N.Y.T., jų žmonės tremtyje ar priverstinioje bei nenorimoje tyloje namie, mes laikome savo draugais, mes sveikiname jų pergales praety ir ateity.

Kas jiems rūpi?

Iš pakartotinių laišku, kuriais Bulganinas užtvindė pasaulį, yra aišku, kad Sovietų vadams labiau rūpi palenkti savo naudai pasaulio opinią, negu rasti svarstomų klausimų išsprendimą.

Bulganinas pasiūlė susirinkti propagandos hipodrome, nes iš tikrųjų viršūnių konferencija be pasirošimo būtų ne kas kita, kaip propagandos lenktynių laukas.

Savo atsakyme į Bulganino laišką, prezidentas Eisenhoweris stengiasi gauti konkrečių pasiūlymų iš Maskvos. Jis dar kartą perspėja sovietus, kad Amerika nėra taikos ir mielai sutinka svarstyti sovietų siūlymus, jeigu sovietai parodys tokį pat norą svarstyti Amerikos siūlymus.

Prezidentas ragina sugrąžinti pasaulinę uždangą ir tuo būdu pasiprinti savitarpio pasitikėjimą.

Prezidento Eisenhowerio atsakymas Bulganinui yra tiesus ir reikšmingas Amerikos nusistatymo išdėstymas. Laiškas parodo prezidento rimtą norą užbaigti draugiškos pamisimą. Ir tas laiškas ateity bus vertinamas kaip žymiausias prezidento valstybinis dokumentas.

Dabar žodis priklauso sovietams ir jie turėtų parodyti, ar tikrai nori konferencijos, ar tik propagandos apie konferen-

MANO ŽIŪRONAS

Televiziją ir Eksploratorius ir Sputnikus sudėjęs, žmogus savo močiutę žemę galės iš viršaus pamatyti. Išfol jis tegalėjo iš žemės augštin tik su žiūronais žiūrėti, dabar galės pasižiūrėti iš dangaus žemyn. Gal pastebės, kad Nemunas ir Dauguva, na, ir Atlantas, žmogų netiek skiria, kiek jungia. Artimą mylėti amžinai maištaujanti jo širdis gal pramoks savyje sugyventinti ir "mano tėvynė" ir "mūsų žemė" nuotaikas.

Ką istorikas ateityje apie mūsų amžių sakys? Kuo jį pavadins? Gal "masių amžiumi", kaip senovės Lietuvą mes vadiname "didžiųjų kunigaikščių gadyne", kuri masių, net tautos, rodos nepastebėjo. Viena aišku: mūsų amžius tai Afrikos-Azijos pabudimo, Europos galios susmukimo ir gamtos mokslų iškilimo amžius. Vienybė Lietuvosninkų ir 20-tąjį amžių žengė kaip "mokslo, literatūros, politikos ir visuomenės laikraštis". Kuo Vienybė jį baigs?

Kiekvienas savo darbą savaip atlieka. "Eiles kala" gal tiksliau pasako tikrojo poeto darbą, negu "įkvėpimas". New Yorko aludžių ir atsivežto skurdo sunaikintas, iš Valijos (Britanijos) svečiuotis atvykęs poetas Dylan Thomas, sakoma, kūręs sunkiai ir iš lėto, eilutei, net žodžiui, pašvėsdamas visą popieriaus lapą, iki rasdavo, kas jam tiko. Kaip kalvis, jis iš žodžio siekė nukalti "vaizduotės žalumą", "gyvenimo plakimą" ir "kūrybos momentą" -- kaip laisvės draugui rašė. Kaip gyva, zalia ir kūrybinga mūsų spauda pasidarytų, jei straipsnių rašytojai tokiu prakaitu kaltų!

Buvo laikai, kada krikščionys nebijojo liūto nasrų. Dabar, 500 metų sukakties šv. Kazimiero

gimimo metu, į Visagalį Dievą tik lietuviai nedrįsta užsimoti suruosti maldininkiškos kelionės į Siluvą Lietuvoje, kur, sakoma, prieš 350 metų pasirodžiūsi Dievo Motina. Vietoj to, Kunių Vienybė Kanadoje ruošia išvyką į Lietuvišką Kryžių Midlande, Kanadoje, o tėvai marijonai iš Amerikos ekskursiją į Prancūzijos Lurdą, kuri kainuosianti kiekvienam po 1,100 dol. Ne jau Maskva, kurios vyskupas Valančius nebijojo, jau taip baisi?

SARŪNAS

VALLY'S
Restaurant

Savininkai

JUOZAS VALKAUSKAS

ir

JONAS SRUGIS

Vieta, kurią lanko visi -- senieji, čia gimusieji ir naujieji lietuviai.

865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9838

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubo susirinkimas, įvykęs vasario 14 d. klubo patalpose. Priešakinėje eilėje (iš kairės į dešinę) Klubo valdybos nariai: pirmininkas Antanas Matulis, Albert F. Peters, Grinius, F. Jočys, F. Venis, Šiaučiulis ir J. Bernatavičius. Toliau matomi: Deikus. (dešinėje) J. Mockevičius, Jurgis Diržis (stovi) ir kiti veiklūs klubo nariai. Šis susirinkimas buvo tuo svarbus, kad jame svarstyta klubo salės rengimo reikalai. Klubas savo namuose nutarė įrengti modernią salę lietuviškoms pramogoms bei koncertams.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VALANDA JAU LĖTUS ME-
TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ.
LIETUVŲ DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU-
RIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

ŠEŠTADIENIAIS NUO 4:00 IKI 5:00

STOTIS WEEB

(1330 KIL. IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKŪBAS J.

STUKAS

1261 WHITE ST. HILLSIDE N.J.

WA 6-3325

Kad Jūsų giminės ir artimieji laiku gautų dovanas

VELYKOMS!

reikia neatidėliojant siųsti iš anksto.

Pradžiuginkite šventėms savo artimuosius pasiūsdami tuojau pat siuntinį dovanų.

Naudokitės patarnavimu patikimos, atidžios ir greitos patarnavimu firmos.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET

Tel. CHelsea 3-2583

(Licensed by the U. S. S. R.)

Pagal susitarimą su „Intourist“, mūsų firma yra įgaliota siųsti siuntinius į visas Sovietų Sąjungos respublikas. Visos išlaidos, įskaitant muitą, apmokamos firmos įstaigoje. Siųsti galima tik naujus daiktus. Pristatymas garantuotas.

Įstaiga atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Sekmadieniais iki 4 val. p. p.

Klijentų patogumui atidaryti šie skyriai:

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-146111339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980632 W. Girard Avenue
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

APLINK Pasauli

* Sovietų karo akademijos direktorius maršalas Bagramian komunistų partijos žurnale parašė pagirimo straipsnį maršalui Žukovui, kuris drauge su maršalais Rokosovskiu ir Malinovskiu esąs didžiausias karvedys antrajame pasauliniame kare.

* Pagal Maskvos oficialią statistiką Sovietų Sąjungoje yra 203 milijonai gyventojų ir po 15 metų busių 245 milijonai. Statistikoj sakoma, kad esama 40,000 žmonių, vyresnių 100 metų amžiaus.

* Anglijos parlamentas priėmė įstatymą, kad lordų rūmuose ateity galės posėdžiauti ir moterys.

* Paryžiuje mirė garsus dailininkas Georges Rouault.

* "Jei rusai pradės didelį puolimą net su įprastiniais ginklais, vakariečiai atsakys su atominiiais ginklais", taip rašoma Baltoje Knygoje, kurią išleido Anglijos vyriausybė.

* NATO karinių pajėgų vadas gen. Norstad pareiškė, kad neatominės zonos planas Centrinėje Europoje privalo nesumažinti NATO saugumo.

* Lenkija patiekė du naujus pasiūlymus papildyti neatominės zonos planui Europoje. Amerika, Anglija ir Prancūzija pasiūlymams svarsto.

* Amerikos lakūnas Donald Farrell, kuris metalinėje kabinoje išsėdėjo visą savaitę, bandant skridimo sąlygas išorinėje erdvėje, jaučiasi gerai.

* Britų premjeras Macmillan parlamente pareiškė pritariąs Sovietų siūlomai viršūnių konferencijai, jeigu jai bus tinkamai pasiruošta.

* Jungtinių Tautų Saugumo Taryba atidėjo Prancūzijos-Tuniso ginčo svarstymą, kad davus įsipareigojimus, Amerikai ir Anglijai, padėti šiems kraštams surasti priimtina sprendimą.

PAMINĖJO VASARIO 16

Vasario 15 d., Lietuvių Piliėčių Klubo salėje, Brooklyne, įvyko Tautinio Akademinio Sambūrio 40 m. Lietuvos nepriklausomybės atgavimo minėjimas ir po to tradicinis užgavėnių pobūvis.

Pradedant Lietuvos himnu, išžangos žodį tardamas, minėjimą atidarė sambūrio pirmininkas S. Jakštas ir pakvietė konsulą A. Simutį apibūdinti plačiau tos dienos reikšmę.

Jis trumpai, bet gana vaizdžiai ir išsamiai nušvietė Lietuvos praeitį nuo pat mūsų tautos atgimimo pradžios iki šių dienų, ilgiau sustodamas prie atgimimo žadintojų dr. V. Kudirkos, dr. J. Basanavičiaus vysk. M. Valančiaus ir k., pacituodamas keletą ryškesnių fragmentų iš jų asmeninio gyvenimo ir nepaprasto atsidi-

mo savo tėvynei. Baigdamas prelegentas visus kvietė sekti anų didžiųjų asmenybių pavyzdžiu, kad galėtume sulaukti tokių pat laimėjimų -- mūsų tėvynei Lietuvai laisvės.

J. Kiaunė priminė laisvės kovas, kuriose jis pats aktyviai dalyvavo ir keletą kartų buvo sužeistas.

Po to įvyko pobūvis ir šokiai, kurių metu Irena Stankūnienė loterijos būdu laimėjo dail. C. Janušo sambūriui dovanotą paveikslą. J. Ginkus loterijai dovanojo papuošalams dėžutę ir kiti smulkesnių dovanų. Loteriją pravedė A. Koncė.

Sokiams grojo. Vedegio orkestras. Nežiūrint blogo oro, žmonių atsilankė apie šimtą, jų tarpe daug jaunimo.

Vienybės sodyba šių metų Vasario 16 dieną...

Vienybės rezidenciją aplankius

E. CEKIENĖ

Kaip senas pats laikraštis Vienybė, taip nedaug jaunesnė dabartinė jos rezidencija, kuri randasi tarp trijų gatvių: Sunnyside Ave., Miller Ave. ir Highland Boulevard, Brooklyne.

Vien jau savo išore, architektūrine forma iš tolo Vienybės namai atkreipia dėmesį, nes yra skirtingi nuo kitų. Jie stovi ant aukšto kalno, nepaisant nuotolio, per laigus aiškiai matyti Atlanto Rokaway paplūdimis. Artimiausi kaimynai yra vienybiečiai Stepas ir Alice Karveliai ir Rokas ir Ona Povilauškai.

Gal dėlto, kad buvęs tu namų savininkas, kuris prieš 45 metus juos statė, buvo paminklų statytojas, tai ir aplink visą savo namą, o ypač iš slėnio pusės, išmūrijo aukštą granito sieną. Todėl naujoji Vienybės rezidencija atrodo, tartum tikra, savyje gilia praeitį slepianti pilis. O juk tikrai, mūsų laikraštis, o dar svetimam krašte, tai ir yra lietuviška tvirtovė, kurios viduje, pavartę Vienybės puslapius, kaip veidrody galime matyti per 72 metus nueitą mūsų tautos kelią, jos vargus ir laimėjimus, mūsų senųjų ateivių pirmuosius kūrimosi žingsnius. Jų įnašą i lietuvių išėivijos kultūrinį lobyną.

Gi namo savininkė, veidone Anna Mayer-Lang, yra buvusi Eleanoros Rooseveltienės mokytoja, ilgametė Hunter kolegijos matematikos profesorė,

tačiau, kaip vidaus įrengimai rodo, ji buvusi ir aukštos kultūros bei meniškos sielos moteris.

Namas yra trijų aukštų ir 20 kambarių, iš kurių kiekvienas turi savo paskirtį ir savitai atrodo. Visus apžiūrėjęs, pasijunti esąs lyg muzėjuje.

Grindys ir kai kurių kambarių sienos yra ažuolinės, natūralios medžio spalvos su rankų darbo ornamentais. Kartu su namu Vienybė nupirko ir visą vidaus inventorių. Baldai daugumoj prancūziško stiliaus su dekoratyviniais ornamentais, kuriuose auksiniai leidimai tartum liudija apie buvusią renesanso laikų prabangą, nes jie pagaminti pagal to amžiaus stilių.

Vienoj pusėj saliono tuojau atkreipia lankytojo dėmesį muzikos kambarys, kurio paskirti pirmiausia parodo spalvingas vitražas, vaizduojas muzikos simbolinį instrumentą lyrą, o kampe didelis Mozarto biustas didingai byloja apie pasaulinės muzikos meną ir galią. Čia pat matome ir jau naujųjų namų šeimininkų i ši muzikos kampelį įnašą, taip pat surištą su savotiška praeitimi, tai fortepionas, kuris Valerijai Tysliavienei tėvelių dovano- tas jos 18-to gimtadienio proga, belankančiai muzikos konservatorijai, Philadelphijoje.

Iš saliono žvelgdami i kitą pusę, matome taip pat seno-

viškam stilijuje pilnai įrengtą biblioteką, patraukiančią dėmesį ne vien savo masyvniais, ornamentiniais baldais, knygų spintomis, bet ir knygų turinio vertingumu. Baldus iš viršaus puošia Shakespearo, Schillerio ir k. statulos, o Vienybės šeimininkai ši kultūros kampelį jau spėjo ir sulietuvinti, šalia kitų pastatydami Rimšos Vargo Mokyklą, tautiniais drabužiais lietuvių, dr. J. Basanavičių, Nepriklausomybės simbolių Vytį ir k.

Naujieji šeimininkai čia rado daugiausia vokiečių ir anglų klasikų veikalų: H. Heinenės, Goethes, Schillerio, Shakespearo, Byrono, Miltono ir k. Be to, rado istorinės vertės albumų. Ir didžiausiam visų nustebimui, šioj bibliotekoje rastas iš pirmojo pasaulinio karo vaizdų albumas su kai kuriais Lietuvos vaizdais.

Reikia pažymėti, kad i šią daug kultūrinį vertybių pastogę ir Vienybė įnešė didelį lietuviškos kultūros kraitį, kurio vien tik archyvas nesutelpa i vieną didelį kambarį. Čia randasi mūsų pirmieji Lietuvos laisvės žadintojai: Aušros, Vilniaus Zinių, Vilties, Vairo, Šaltinio, Lietuvos Ūkininko, Lietuvos Zinių ir kitų komplektai, įvairūs žurnalai ir daug vertingos lietuviškos spaudos.

Redaktoriaus kambarys yra sujungtas su kitu kambariu, kuris labai tinka įvairių organizacijų posėdžiams bei na-

(Tęsinys 10 psl.)

LATEST DIVIDEND
DECLARED AT THE
INCREASED RATE
of **3 1/4 %** a year

(3% regular plus 1/4 % extra)
Compounded
QUATERLY

Save Here -- And Profit More -- Right Now!

THE **Kings County**
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 CONVENIENT OFFICES:

135 Broadway at Bedford Avenue

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Tautos Himnas juostoje.

Sveiki sulaukė keturiasdešimtosios Lietuvos nepriklausomybės dienos!

Lietuvos Nepriklausomybės Dieną sutikdami ir pergyvendami, sveikinkime vieni kitus visi, kas nešiojame savy gyvą Lietuvos Nepriklausomybės idėją.

Prisiminkime visus tuos, kurie išlaikė ją rusenančią net per kelias tautos laisvės neregėjusias kartas:

tuos, kurie ją atgaivino, išskleidė ir įgyvendino;

tuos, kurie dėl jos bekovodami paaukojo asmeninę savo gerovę, arba laisvę, arba sveikatą, ar net ir gyvybę;

tuos, kurie pašventė jai savo gyvenimą, darbą, išmintį ir talentus;

ir tuos, kurie šiandien vardan jos tebededa visas didžiausias žmogui imanomas aukas.

Nepriklausomybė tautai yra nieku nepakeičiama jos sveiko gyvenimo būtinybė. Tauta yra nesuskaitoma daugybė kartu daugiau, nei mes, šios Nepriklausomybės Dienos saulė išvystantieji. Mes -- gyvoji dalis tų mūsų, kurie sienkame praeities begalybėn, ir tų mūsų, kurie atžygiuojame iš nežvelgiamų tolybių.

Mums, gyviesiems lietuviams, šiandien lemta laikyti Lietuvos Nepriklausomybės idėją gyvą. Ir rūpintis, ir kovoti dėl naujo jos įgyvendinimo. Tad, sveiki sulaukė tos idėjos prisikėlimo šventės! Lai sustiprina ji mus, kad liktumėm verti mūsų pražygiavusiųjų ir nepaliktumėm nusivylimu mūsų tautos gyvenimą atžygiuojantiems!

Lietuvos Neprikl. Tarka

TAUTOS INTERESŲ IŠDAVIMAS?

Danas Bang-Jensen rizikavo netekti tarnybos Jungtinėje Tautose, saugodamas Vengrijos sukilėlių išdavimo.- Tuo tarpu lietuvis J. Liūdžius reikalauja smulkių duomenų apie 1941 m. lietuvių sukilimą

Gausi pastarojo meto atsiminimų kūryba duoda progos ne tik geriau pažinti praeitį, bet ir gyvenamojo momento įvykius bei žmones. Kai burtų atsiminimuose galima išskaityti ne tik tai, kaip jie norėtų Lietuvos praeitį matyti ir atvaizduoti, o ir jų šiandienines intencijas.

Šiuo tikslu yra verti dėmesio ne tik skambūs, tomiais išėję atsiminimai, bet ir laikraščiniai memoariniai straipsniai.

Jau ne pirmas kartas, kai clevelandietis J. Liūdžius spaudoje bando aiškinti ir savaip nusiviesti 1941 m. sukilimą Lietuvoje. Paskutinius savo apmąstymus apie lietuvių sukilimą prieš pirmąją bolševikų okupaciją, vokiečių-rusų karui prasidėjus, jis paskelbė KELEIVIO 2 ir 3 n-riuose.

Tiesą sakant, tą jo rašinį vargu ar galima pavadinti atsiminimais. Atrodo, J. Liūdžius apie tą sukilimą mažai ką ir beatsimena, nes gi tuo lemtinguoju momentu, besislapstydamas rūsijoje ir besisaugodamas savo galvą, argi daug ką jis galėjo patirti, kas tuo metu Vilniuje ir visoje Lietuvoje dėjosi?

Tiksliau būtų tą J. Liūdžiaus rašinį, tilpusį dviejuose KELEIVIO numeriuose, pavadinti kitų atsiminimų apie 1941 m. sukilimą komentarais. Tie jo "komentarai verti" dėmesio dviem atžvilgiais: 1. jis 1941 m. lietuvių sukilimą prieš bolševikinę okupaciją stengiasi nuvertinti ir skaičiais ir iš viso jo reikšmę; 2. J. Liūdžius savo 1941 m. sukilimo "komentarais" šimtaprocentiniai pataiko į maskvinų ruporą.

Kai į tuos "du zuikius" šauja tiesos vardu ir dėdamasis sugėbančiu kritišku stebėtoju, tai iš tikrųjų, verta pakomentuoti tuos J. Liūdžiaus "komentarai". Tikrai tie, kurie 1941 m. sukilimo įvykių nematė, ypač jaunimas, gali būti suklaidinti tokių J. Liūdžiaus "komentarų".

Visų pirma J. Liūdžiui nepriimtini gen. St. Raštikio, B. Gražulio ir kitų atsiminimuose nurodyti skaičiai, kad buvo 100,000 sukilėlių, kad du tūkstančiai jų žuvo sukilimo metu. Jeigu tuose skaičiuose gali kilti abejonė, tai būtent, tikrai ta -- ar juose iš viso galėjo sutilti viso to sukilimo apimtis. Juk esmėje tuo metu sukilo prieš raudonąją okupaciją visa lietuvių tauta, su labai mažomis išimtimis. Sukilo spontaniškai, daug kur be ryšio ir vadovybės iš vieno centro (L. Aktyvistų Fronto), kas ginklu rankoje, kas kirviu ar kitu įrankiu užversdami bolševikams atsitraukimo kelius arba saugodami tiltus, pastatus ar kitą turimą bolševikų sunaikinimu, kas kitokią pasipriešinimą raudoniesiems okupantams. Taip staiga lietuvių sukilo, raudona-

J. ANTANAITIS

ja vergija nusikratė ir grįžo prie savo tiesioginių darbų. Todėl sukilimui suvokti veltui J. Liūdžius įškotų sukilėlių paradų ir demobilizacijų.

Visai be pagrindo J. Liūdžius tyčiojasi ne tik iš sukilėlių, bet ir iš visos antikomunistiniai nusistačiusios lietuvių tautos, teigdamas: "...kadangi lietuvių sukilėliai buvo tokie pajėgūs ir kovingi, tikriausiai turėjo sustriusinti raudonarmiečius, prieš metus, besibraunančius į Lietuvą..." Arba vėl: "...sukilimo organizatoriai turėjo sukilimą pradėti viena savaitė anksčiau, kada raudonarmiečiai (NKVD J.A.) pradėjo lietuvių tautos genocidą..."

J. Liūdžiui, aiškinančiam sukilimus, turėtų būti žinomi du esminiai sukilimų pasisekimo faktoriai: 1. sukilimas, kad jis pasisektų, turi būti tinkamu ir pačiu patogiausiu laiku pradėtas. 1941 m. birželio 15 d. lietuvių sukilimui buvo netinkamas, dar per ankstybas laikas ir tada jis tikriausiai būtų nepasisekęs. 2. Mažai kas tiki, kad sukilimu iš vidaus, be išorinės pagalbos, pasisektų nuversti sovietinį režimą. Šių esminių faktorių reikšmę, sukilimų prieš komunistinę vergiją pasisekimui, įrodė įvykiai Rytų Vokietijoje ir Vengrijoje. Tik J. Liūdžius visai be reikalo savo galvą kamuoja, kodėl tuomet, o ne kitu metu 1941 m. sukilimas prasidėjo. Sapientai sat!

Toliau savo rašiniuose jis 1941 m. sukilimą stengiasi nuvertinti kariniu ir moraliniu atžvilgiais. Tačiau visai be reikalo. Molotovas, tuometinis Sovietų užsienių reikalų ministras, tą lietuvių sukilimą daug reikšmingiau, negu dabar J. Liūdžius, skelbė, istorijon įrašė. Savo kalboje per Maskvos radiją, vokiečių-rusų karui prasidėjus, nervingu ir susijaudinusių balsu Molotovas puolė lietuvių sukilėlius ir grąsė jiems kerštu.

Neįrodo J. Liūdžius tikrovės pažinimo ir savo abejonėmis, iš kur ta sukilėlių armija gavo ginklų. Ginklavosi, kaip tik galėjo. Daugiausia iš šukubiai besitraukiančių ar nuginkluotų raudonarmiečių bei jų paliktų rezervų. Sukilėlių armiją gerokai padidino ir jų kovingumą sustiprino sukilė nepriklausomos Lietuvos kariuomenės likučiai, kurie buvo įjungti į raudonąją armiją.

J. Liūdžius gal ir tikėtų 1941 m. lietuvių sukilimu bei jo reikšmę, kaip tą sukilimą aprašė ligšioliniai autoriai, bet tik su viena sąlyga. O ta sąlyga, Liūdžiaus akimis, labai paprastai. Būtent, 1941 m. sukilimo atsiminimų autoriai, o ypač jo

dalyviai, turėtų paskelbti smulkesnių duomenų apie tą sukilimą. Tiksliau sakant, ne tik skaičiais, bet ir nurodant vardus, pavardes, vietas, kur kokie veiksmai vyko, kur raudonarmiečius nuginklavo, kas tuose sukilimo veiksmuose dalyvavo, kas jiems vadovavo, kurie žuvo ir kurie išliko gyvi ir t.t. Be tokių konkrečių duomenų J. Liūdžiui 1941 m. sukilimas atrodo neįtikėtinas ir nereikšmingas!

Tai tikrai vertas dėmesio reikalavimas. J. Liūdžius yra bene pirmas laisvėje gyvenantis lietuvis, kuris 1941 m. sukilimą bando visiška nuvertinti. Ir dar daugiau. Jis reikalauja smulkių, išvardintų duomenų.

Tai ne paradoksas, o greičiau lietuvių tautos interesų išdavimas. Kai danas Bang-Jensen, rizikuodamas savo tarnybos netekimu Jungtinėje Tautose, atsisakė išduoti Vengrijos sukilėlių pavardes, o tuo tarpu J. Liūdžius reikalauja 1941 m. lietuvių sukilimo prieš sovietinę vergiją tikslų duomenų paskelbimo.

Jei jam pasisektų išreikalauti tokių duomenų visą paskelbimo, tai J. Liūdžius nepalyginamai daugiau Maskvai pasitarautų, negu kad dabar pasitaravo kalbamais KELEIVYJE rašiniams, pataikindamas į maskvinius ruporus.

Štai tas ruporas lietuvių kalba, VILNIS, 21 n-ryje jau gėrisi tokiais J. Liūdžiaus samprotavimais, pažymėdama, ji seniai taip rašiusi...

Mums rašo:

Mielas Kolega Redaktoriau: Neiškenčiu Jūsų nepasveikinus už tokį puikų sumanymą Vienybės gražuolių konkurso laimėtoją apdovanoti mūsų tautiniais drabužiais ir gintaro papuošalais. Prasmingesnės ir kiekvienai lietuvaitei brangesnės dovanos tikrai negalima sugalvoti. Iškilmingiausiomis savo gyvenimo dienomis pasi-pošusi tais drabužiais, manau, ji amžinai prisimins Vienybę, mylės ir gerbs lietuvišką žodį ir didžiuosius mūsų tautos tradicijomis.

Tąja proga Vienybei linkiu vis daugiau susirasti nuoširdžių bičiulių ir rėmėjų, o taip pat įvairiausių priemonių lietuviškumui žadinti.

G. Tulaukaitė-Babrauskienė
Cicero, III.

VIENYBĖ
geriausia dovana
draugui

LAISVOS Nuomonės

Kultūra ir bulviakasio talka

Vienybės sausio 31 d. numeryje atspausdintame straipsnyje "Lietuviškoji Chicaga" labai kuklaus korespondento (m), tik visai nekukliai buvo neva ginamas "Dailės Institutas", nenorintis prisidėti prie daugumos Čicagos dailininkų suorganizavusių Čiurlionio Galeriją. Jis rašo, kad "Dailės Instituto nariams atrodo, kad bendruomenės, 'menininkų' klubo ir čicagiškės Čiurlionio galerijos veikla yra tokio žemo lygio, kad jiems nesinori joje dalyvauti."

Pirmiausia, ką reiškia "bendruomenės"? Ar ji visa kaipp tokia galėjo dalyvauti Galerijos organizavime? Toliau, argi autorius nežino, kad Menininkų Klubas, kurį ponas m. deda į kabutes, susidarė iš atstovų kelių organizacijų, kaip: Architektų ir Inžinierių, Dailininkų, Rašytojų ir Scenos Darbuotojų Sąjungų? Klubo veiklos išdavoje tapo atidaryta Čiurlionio Galerija, kurioje jau dabar yra išgyta daugiau 20 paveikslų: kad vyksta nuolatinė paroda; kad stengiamasi išgyti vis daugiau paveikslų, su viltimi kada nors visą Galeriją perkelti į Lietuvą, kaip tremtinių menininkų inasą į bendrą Lietuvos Kultūros lobyną. Pagaliau, atsirado patalpa, kurioje nuolatos vyksta įvairių dailininkų parodos.

Ar už tos Galerijos sukūrimą reikėtų Menininkų Klubą pamerkti? Gal už tai, kad iki šiol Galerijoje nėra nei vieno paveikslo menininkų, susibūrusių į Dailės Institutą? Gal už tai, kad toje Galerijoje randasi paveiksliai tokių dailininkų, kaip Adomas Varnas?

Čia prieiname prie paskutinio korespondencijoje punkto-bulviakasio talkos. Girdi, "kūryba ir kultūrinė veikla nėra bulviakasio talka". Kas gi sako ar sakė, kad yra kitaip? Bet kad tai kultūrinė veikla paruošti atitinkamą dirvą, kad sukurti tokį židinį, kaip Čiurlionio Galeriją, buvo reikalinga tikra talka, netik bulviakasių, bet visų šienpiuvių, rugių kirtėjų ir kitų žemdirbių, -- per daug savaime aišku, kad tai reikėtų dar toliau aiškinti. Ir štai: į daugybę, tikrai daugybę kvietimų stoti bendron talkon Dailės Institutas eiti nesutiko. Perprasta, nepakeliui. Be to, girdi, "kūryba visų pirma yra reikalinga laisvės". Prie ko čia dviratis, kaip yra kartą pasakęs vienas rusų rašytojas? Argi Čiurlionio Galerija kada kėsinosi į kūrybos laisvę?

O gal dabar, žodžiu tapus kūnu, dūšia ir norėtų į rojų, bet kad toji puikybė neleidžia?!...

Aleksas Kulkus
Chicago, Ill.

Nepamirškite atnaujinti prenumeratą

APAČIOJE: Vasario 16 sukakties minėjimo proga Lietuvos Laisvės Komiteto vardu pirmininkas V. Sidzikauskas įteikė Lietuvos Sporto Klubo pirmininkui Aleksandrui Vakseliui pereinamą taurę. Gretimais: V. Stašinskas, J. Audėnas, J. Budrys, M. Brakas, dr. B. Nemickas ir k.

New York Times redaktorius Otto D. Tolishus su Lietuvių Informacijų Centro direktore Marijona Kižyte Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjime, įvykusiame Baltijos Laisvės Namuose New Yorke, vasario 17 d.

Ar Lietuvos laisvinimo akcija pavestina vieniems komitetams?

"...Brazaitis ne mažiau trokšta valdžios, kaip Rastenis..." įrodinėja jau iš ankščiau skaitytojams tokiomis temomis žinomas, monopolizavęs sau "demokratų" vardą, kažkoks Clevelando demokratinų grupių prezidiumas Naujienose, vasario 3 d. nr-y. Be kitko ten rašoma:

"...Bet kaip suprasti frontininkų susidėjimą su diktatūrinis

E. ČEKIENĖ

polinknių puoselėtojais (tautininkais, E.C.), jei jie patys skelbia esą pilnutinės demokratijos šalininkai?..."

Į politines viršūnes nepretenduojančiam ir iš smulkmenas nesigilinančiam eiliniui skaitytojui lygiai taip pat, kaip ir tam prezidiumui, neaišku, kad jeigu tik tie du pastarieji minėtų grupių lyderiai tetrokšta valdžios vadovauti VLIKe ir tik dėl to iš jo pasitraukė, tad kodėl tos likusios, ir anot jų, nieko netrokstančios grupės jiems tos valdžios neužleido ir net praėtų metų vieningo darbo pasitarimai nedavė teigiamų rezultatų. Gaunasi išvada, kad ar tik nedidžiausi tos valdžios troškėjai bus patys tie pasivadinusieji demokratai ar kiti jų partijas atstovaujantieji.

Teisingai sakė mūsų ateities pranašas Adomas Mickevičius išeiviams:

"Nesiginčyk per daug apie būsimos Lietuvos valdžios formą. Ne tie, kurie daug ginčijasi sudarys geriausią valdžią, bet tie, kurie giliausiai myli savo kraštą ir yra pilni pasiaukojimo."

Ir tikrai, jei mes tą brangų, šiam krašte pinigų vadinamą laiką ir energiją vietoje kovų, beprasmis ginčų ir sieksnių straipsnių, siekiant nepasiėkia-

mos politinės vienybės, sunaudotume pozityviam ir kūrybingam mūsų tautos ateities kultūriniam darbui, tai ir ta vienybė savaime pati greičiau priartėtų.

Nėra valdžios, dėl kurios būtų galima kovoti, nėra rinkėjų, kurie tokias kovas galėtų laimėti. Todėl galvoti apie lietuviškąją politiką 1918-1940 m., net ir ankstesnių metų normomis, reiškia gyventi nostalgija ir iliuzija, -- teisingai pastebi žurnalas "Laisvė", 1957 m. liep. mėn.

Bene didžiausias tos politinės vienybės siekimo trukdytojas ir yra tai, kad vieni iš jų lietuviškiosios politikos bare naudojami 1918 m. metodais, o kiti eina kartu su gyvenimu, suprasdami savo tikrąją politinę užduotį ir visą dėmesį nukreipdami pirmoje eilėje į lietuviškosios bendruomenės organizavimą, o per ją mūsų kultūrinių vertybių bei lietuviybės išlaikymą, nes mūsų vadovams tuščiau besiginčijant, galime prarasti visą lietuvišką išeivijos ateitį, -- jaunimą, be kurio visų partijų lyderių bei anų demokratų, kad ir gražiausiais žodžiais atsisaukimai liks tyruose saukiančių balsas.

(Nukelta į 10 psl.)

* Prancūzijos vyriausybė nutarė uždaryti Alžyro sieną su Tunisu.

New Yorko Lietuvių Tarybos delegacija pas Gubernatorių Harrimaną -- jo rezidencijoje New Yorke. Iš kairės į dešinę: Marija Kižytė, Bronė Spudienė, adv. S. Briedis, Juozas Tysliava, dr. A. Škėrys, A. Varnas, V. Sidzikauskas ir Gubernatorius Harrimanas „Lithuanian Independence Day“ proklamacijos pasirašymo momentu. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimas, turėjęs įvykti praeitą sekmadienį, dėl siautosios sniego pūgos, nukeltas į šį sekmadienį, vasario 23 d., ir įvyks toje pačioje Webster Hall New Yorke. Pradžią 4 val. p. p.

V. Maželio nuotrauka

PRIMINĖ JUNGTTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJAI

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 40 metų sukakties proga Lietuvos Diplomatinijos šefas ministeris S. Lorzaitis yra pasiuntęs Jungtinių Tautų Organizacijos generaliniam sekretoriui Dag Hammarskjöld šitokią raštą:

Vasario 16 dieną sukanka 40 metų nuo tos dienos, kurią teisėti lietuvių tautos atstovai, susirinkę kaip Valstybės Taryba Lietuvos sostinėje Vilniuje, paskelbė Lietuvos valstybės atstatymą. Po tos dienos lietuvių tauta suorganizavo savo gyvenimą teisės bei teisingumo pagrindais, sugebėdama sukurti žymų gerbūvį viduje ir padaryti Lietuvos Respubliką -- užsienio santykių srity -- naudingą tarptautinės bendruomenės ir Tautų Sąjungos nariu. Sovietų Sąjungos ginkluotosios pajėgos, užpildamos ir okupuojamos Lietuvą, padarė galą jos laisvei ir sunaikino lietuvių tautos darbo bei pasišventimo padarinius.

Tokiu būdu vasario 16 dienos istorinę sukaktį lietuvių tauta sutiks visiškoje priešpadoje, sovietų okupacinei valdžiai draudžiant ir baudžiant sunkiomis bausmėmis bet kurią atsiminimo apie tą pažymėtiną datą išreiškimą.

Tos sukakties proga ir reikšdamas lietuvių tautos jausmus bei interesus, aš kreipiuosi į Tamstą, atstovą Jungtinių Tautų Organizacijos, kuri yra tarptautinės tvarkos aukščiausia saugotoja. Per Tamstą dar karta atkreipiu Jungtinių Tautų dėmesį į tarptautinį nusikaltimą, kuri daro Sovietų Sąjungą, neteisėtai okupuodama Lietuvą. Aš vėl pareiškiu, jog lietuvių tauta niekada nebuvo atsisakiusi nuo savo suverenumo bei nepriklausomybės ir yra nepakeičiamai pasiryzusi atgauti jų laisvą vykdymą. Belaukdama išlaisvinimo, ji tiki, kad vyriausybės, kurios Jungtinių Tautų Organizacijoje atstovauja laisvuosius kraštus, susilaikys nuo visa, kas galėtų pakenkti Lietuvos suvere-

ninėms teisėms, o ypač ir toliau nepripažins ydinamojo Lietuvos Jungimo į Sovietų Sąjungą.

Aš būsiu Tamstai dėkingas, jei malonėsi šį mano raštą pranešti Organizacijos nariams.

VIĘŠAS PAREIŠKIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės susirinkimas, įvykęs 1958 sausio 12 ir išklauses LB centro valdybos pirmininko Stasio Barzduko pranešimo apie bendruomenės tarybos rinkimus, PLB seimo atstovų rinkimus bei kai kurioj spaudėj paskelbtus užsipuolimus prieš pirmininką St. Barzduką ir bendruomenės veiklą apskritai, nusprendė pareikšti viešai, kad susirinkimas visuotiniu pasitikėjimu remia pirmininko St. Barzduko ir bendruomenės organų darbus, didžiuojasi jos ryškiu gyvenimu ir veikla Amerikos lietuvių išseivioj ir vienbalsiai smerkia kai kurios spaudos skelbiamus piktus šmeižtus apie bendruomenės centro valdybos pirmininką ir jo veiklą, kviesdamas visą Amerikos lietuvių visuomenę vieningai burtis Lietuvių Bendruomenės eilėse.

Lietuviais esame mes gimę, lietuviomis turime ir būt. Tą garbę gavome užgimę -- už ją kovosim ir niekad jai neleisim žūt.

K. S. Karpus
Susirinkimo pirmininkas
M. Račkus ir J. Stempuzis
Atstovai

MIRĖ

Vasario 12 d. Greenpoint ligoninėje mirė Natalija Kamarauskienė. Palaidota vasario 15 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Trejybės kapus. Liko vyras Kazys. Laidotuvių apeigomis rūpinosi Rogers Funeral Home.

TAURI LIETUVĖ

Boston, Mass. - Nors jau kuris laikas praėjo nuo to iškilmingo akto, kada buvo pakerbta mūsų tautietė Teofilė Kietlaitė-Tattan už jos nuopelnus savo veikloje Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigoje šio krašto naudai ir mūsų tautiečių gerovei, bet jos pačios msto negaliu praleisti tylo-
tis.

Sheraton Plaza viešbučio salėje, kur Metropolitan orkestras, muz. Vytauto Strolios vadovaujamas, laike vaišių grojo specialiai parinktus muzikinius kūrinius, kur buvo išpildytas puikus solistų koncertas -- smuikininko Izd. Vasylyno, akomponuojant jo sūnui Vyteniu, baritono Stasio Liepo, akomponuojant muz. Jeronimui Kačinskui ir soprano Izabelai Mongirdaitės, akomponuojant muz. Juliu Gaideliui, kur buvo pasakyta daug gražių kelių iš valdžios pareigūnų ir imigracijų atstovų pusės, kaip ir man tarti žodį su ge-

TEOFILIA K. TATTAN

riausiais linkėjimais poniai Tattan nuo Pabaltijo Moterų Klubo Skyriaus Bostone. Nenoriu kartoti viso to, kas jau buvo spaudoje apie p. Tattan veiklą, tik laikau pareiga ir pagarba pažymėti, kad amerikietė lietuvaitė, kuri čia gimus, augus ir už amerikiečio laikraštiniuko ištekėjus, taip giliai supranta lietuvių tremtinių likimą. Šiuo atžvilgiu Bostonui tenka didelė garbė.

Po sakytų iškilmių, Rengimo Komiteto buvo sušauktas galutinis posėdis išlaidų ir pelno atskaitomybei padaryti. Atvykusi į posėdį, labai nustebau, pamačiusi Piliečių Klubu parengimų salėje stalus padengtus gausiomis vaišėmis. Tai parengė pati virtuvėje dirbdama ir prie stalų patarndama ponia Tattan, o jos vyras vaišino gėrimais. Laike vaišių poniai Tattan vėl buvo įteiktos kuklios lietuviškų dirbinių dovanos. Bet užvis gražiausia ir nuoširdžiausia dovana, tai p. Tattan sutikimas likusį bankieto pelną (90 dol.) paskirti trims lietuvių našlaičių vargo mokykloms Vokietijoje.

J. G.

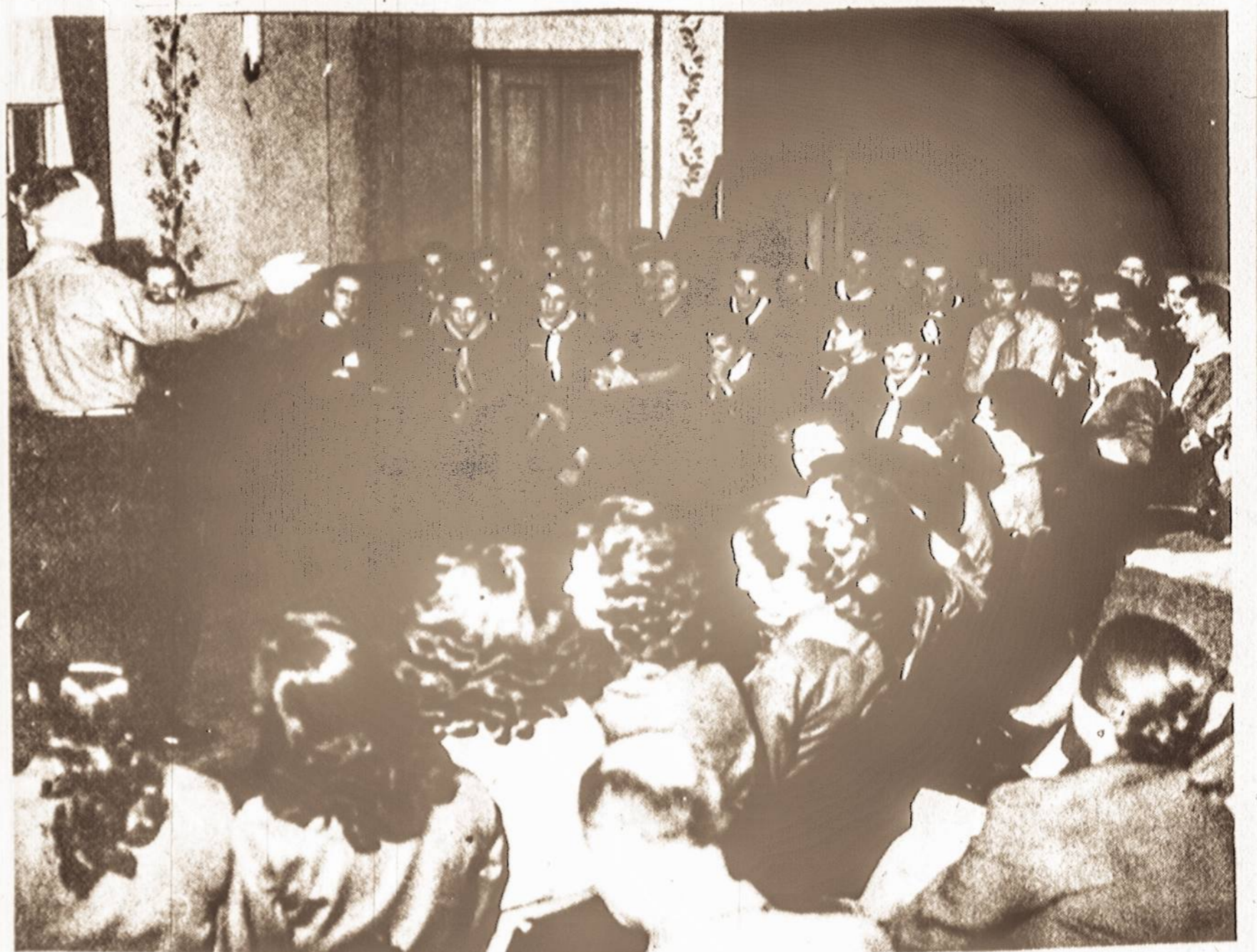
IŠKILMINGA SKAUTŲ SUEIGA

Tiesą tuntu iškilminga su-
sukčiavusi vas. 14 d., su-
sukčiavusi gausų būrį skautiško
laido ir praėjo nuotalkingai.
Po raportų ir vėliavų įnešimo
sėkė tautinio išakymai. Jū-
rų skautų laivo vadų paskirtas
le. Karmazinas, o jo pavaduo-
toju -- V. Rāmanauskas. Vil-
kiukų draugovės draugininkų
paskirtas V. Kirkyla, ir už uo-
lumą dirbant su vilkiukais
jis buvo pakeltas į skiltininko
laipsnį. Buvo įteiktos dovanos

skautiško pažangumo konkurse
laimėjusiems vilkiukams: 1 v.
-- K. Snieškai, 2 v. R. Silei-
kiui, 3 v. -- E. Vaičiuliui.

Nepriklausomybės šventės
proga į skautus kalbėjo dr. H.
Lukaševičius ir dr. kun. Ne-
krašius. Sueiga buvo baigta
Tautos Himnu. Po to sekė lau-
želis ir pasilinksminimas. Su-
eigoje dalyvavo gražus būrys
skautų tėvelių ir skaučių.

(Dešinėje bendras sueigos
vaizdas.)

VIRŠUJE: Maironio Šeštadieninės Mokyklos abiturientai ir mokytojai. Viduryje, Lietuvos Konsulas Vyt. Stašinskas įteikęs diplomus abiturientams. Lietuvių kalbos mokyklą baigusiu išleistuvės įvyko vasario 15 d. Apreiškimo par. salėje, Brooklyne. (Plačiau – P. N. korespondencijoje.) V. Maželio nuotrauka

DEŠINĖJE: Maironio Šeštadieninės Mokyklos abiturientų išleistuvėse, įvykusiose vasario 15 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Nuotraukoje – Lietuvos Konsulas V. Stašinskas įteikia diplomą mokyklą baigusiai Giedrei Noakaitėi. Kairėje, Tėvų Komiteto pirmininkas poetas L. Žitkevičius.

V. Maželio nuotrauka

Išleistuvės Maironio mokykloje

Vasario 15 d. Apreiškimo Parapijos svetainėje įvyko Maironio Šeštadieninę lietuvių kalbos mokyklą baigusiu mokinių išleistuvės.

Šiemet baigusiu mokyklą mokinių skaičius buvo didžiausias: 9 mergaitės ir 16 berniukų. Visi lankę High Schools bei kolegijas.

Scenoje susėdo visas mokytojų personalas su garbės svečiais: mokyklos globėjas kun. N. Pakalnis, konsulas V. Stašinskas, A. L. B. New Yorko apygardos pirm. J. Šlepetys, Tėvų komiteto pirm. L. Žitkus. Mokiniai buvo kviečiami prie stafo, kur konsulas V. Stašinskas įteikė diplomus, o tė-

vų komiteto pirmininkas po knygą dovanų. Išleistuvių proga kalbėjo: kun. N. Pakalnis, konsulas V. Stašinskas, J. Šlepetys ir kiti. Visos tos kalbos padarė publikai gilaus ir jaudinančio įspūdžio. Mokyklą baigusiu vardu kalbėjo Tomas Spirauskas, kuris padėkojo mokytojams už mokymą, teikiant žinias iš Lietuvos istorijos, geografijos, literatūros ir kitų lietuviškų dalykų. Knygą dovanos mokyklą baigusiems buvo įteiktos per New Yorko A. L. Bendruomenę.

Po trumpos pertraukos vyko meninė programos dalis, vaišės ir šokiai.

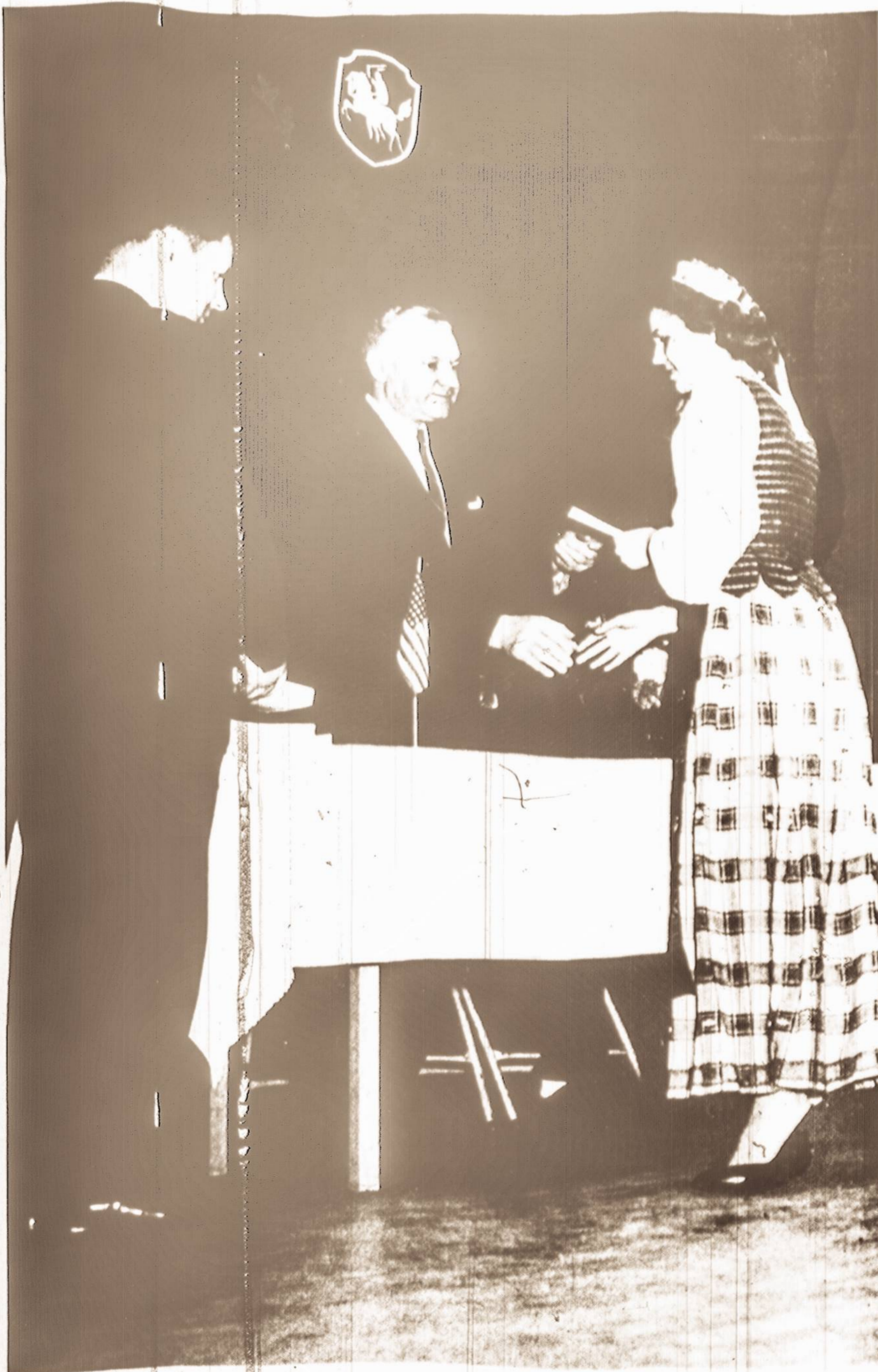
Maironio Šeštadieninę mokyklą baigė šie mokiniai: Dalia Minkūnaitė, Judita Audėnaitė, Giedrė Noakaitė, Tomas Spirauskas, Vytautas Svalbonas, Algis Zukas, Donatas Banaitis, Viktoras Kirkyla, Audronė Sinkėvičiūtė, Bronius Nemickas, Rimas Klivickas, Algis Šetikas, Evaldas Remėža, Butrimaitė, Dana Statkutė, Danguolė Rožėvičiūtė, Irena Lileikaitė, Dana Maurukaitė, Jonas Reventas, Kęstutis Nemickas, Jurgis Nemickas, Montvila, Saulius Arūnas, Bernardas Kisielius.

Visiems geros sėkmės.

P. N.

* Lenkijos vyriausybė atšaukė draudimą lenkų kunigams vykti į Romą studijoms ir grąžino 700 gabalų bažnytinių vertybių, kurie buvo laikomi vyriausybės sandėliuose. 24 lenkų kunigai jau išvyko į Romą.

* Sekmadienį komunistai smurtu priverė nusileisti pietinės Korėjos keleivinį lėktuvą siaurinėse Korėjos teritorijoje. Komunistai atmetė Jungtinių Tautų reikalavimą grąžinti lėktuvą, 34 keleivius ir igulą.

STEPONAS KAIRYS, Vasario 16 Akto signataras, kurio atsiminimų knyga „Lietuva Budo“ neseniai išėjo iš spaudos. Prof. Steponas Kairys, ilgametis Lietuvos Socialdemokratų Partijos lyderis, vienas Didžiojo Vilniaus Seimo organizatorių, buvęs Lietuvos Seimų narys, šiuo metu gyvena Brooklyne. Jis, beje, dalyvaus Vasario 16 minėjime, kuris įvyksta šį sekmadienį, 4 val. p. p., Webster Hall, New Yorke.

V. Maželio portretas

LAIKAS SUSTOJO MAN BĖGĖS

Atostogoms einant į galą, vieną popietį tėvas pasisaukė mane kamaraitėn. Buvome dviese. Pasijutau, turbūt, kaip Izaokas, Abaomo rīšamas, kad būtų paaukotas Jehovai. Laikas sustojo man bėgęs. Ant stalo buvo sudėstyti mano skalbiniai valizon krauti.

-- Matau, ruošies važiuoti, -- tarė tėvas nevisai tvirtu balsu.

-- Taip, tėte, po dviejų savaitių prasideda mokslas.

Patylėjo ir jau sujaudintu balsu vėl tarė:

-- Ar nebus gana to mokslo? Baigė septynias; tavo draugai išvažiavo seminarijon su keturiomis ir jau greit bus šventinami.

Man žodžiai įstrigo gerklėje. Sustyru. Po kojų netekau žemės; kambarėlio aplinka kažkaip išnyko; išstūėjusioje erdvėje beliko tėvas, tiksliau tariant, jo duotasis klausimas. Užgriuvo kaip kalnas ir prislėgė. Atsakymas, kurį nekartą buvau sau kartojęs, įstrigo gerklėje. Gerai žinojau, ką tas atsakymas tėvui reikšė, ir buvo nepakeliamai sunku. Susikauptau ir pasiryžau.

-- Tėte, aš nenoriu važiuoti seminarijon.

Dabar mano atsakymas prirenkė tėvą. Ilgai tylėjo. Po to

STEPONAS KAIRYS

dusliu balsu paklausė:

-- Dėl ko?

Ir visdėlto tėvui buvo lengviau paklausti, negu man atsakyti. Dėl ko? Mano pagrindinis motyvas buvo tas, kad negalėjau būti kunigu. Negalėjau dėl to, kad nebetikėjau tuo, kuo kaip kunigas turėjau tikėti. Negalėjau eiti kunigo pareigų, joms eiti pagrindo netekęs. Ar galėjo seminarija man tikėjimą grąžinti? Buvau tikras, kad ne. Kuo tuomet galėjau pateisinti stojimą seminarijon, iš pat pradžių užsimaudamas kaukę? Prieš save aš neturėjau reikalo aiškintis. Bet kaip tai galėjau paaiskinti tėvui, kai pirmutinis mano pasisakymas, kad nebetikiu taip, kaip esu tikėjęs, vers jį padaryti vienintelę išvadą, kad apskritai nebetikiu. Giliai tikinčiam žmogui tai būtų perskaudus ir neuztarnautas smūgis iš savo vaiko, į kurį sudėjo metais svajotas viltis ir iš dalies savo gyvenimo pateisinimą.

-- Nenoriu būti kunigu, kad rinkčiau pinigą, kad to pinigų laukty iš manęs artimieji, -- bandžiau aiškintis. -- Manęs nežavi mūsų kunigai ir kaip jie kunigauja. Būti bet kunigu aš nenoriu, o ar galėčiau būti ge-

ras kunigas, -- ar aš galiu pasakyti?

Aš nebeatsimenu, ką daugiau tėvui kalbėjau. Norėjau save pateisinti tėvui suprantamu būdu ir kartu norėjau, kad mano atsakymas eiti seminarijon nebūtų jam tiek skaudus. Mano pastangos buvo gana beviltiškos.

Manęs paklausęs tėvas, ramus ir nuosirdus, bandė mane įtikinti.

-- Ir man ne kunigas, jei, žmogų pasitikdamas, visų pirma žiūri, ką jis jam rankoje nešasi. Ir man teko girdėti, kaip gimnė draskosi dėl kunigo palikto turto. Ne tam kunigas, kad turtus krautų. Ir tau nėra reikalo apie saviškius galvoti. Palieku tiek, kad nė vienam tavo brolių nereikės eiti svietaun šunų lodyti, jei nebus 'durni' ir neišsipūtės. Mergaitės aš pats aprūpinysiu, tegu tik joms Dievas padeda. Mudviejų su motina dienos nėra jau ilgos, ir mums nieko nereikia, -- į kapus nesinešime.

Tėvas patylėjo ir, kiek palinkęs galvą, duslesniu balsu tarė:

-- Zenybos nevisuomet atneša laimę...

Tai buvo pirmą kartą pasakyta, ką tėvas savyje nesėjo kaip niekam nepatikimą jo gyvenimo paslaptį, jeigu jį teisin-

gai supratau. Darnioje mūsų šeimoje niekas vaikų nepastebėjome, kad tėvo ir motinos santykiai betkada būtų buvę apsniaukę ir šaltumu padvelkę į mus, vaikus, tiek visuomet jau trius šeimos 'orui'.

Ką aš galėjau pasakyti prieš tėvo išvedžiojimus? Nieko, visiška nieko. Kunigo idealas jam buvo tiek kilnus, kad prie jo man nieko daugiau nederėjo pridėti. Apie šeimyninį gyvenimą aš tuomet negalvoju, ir kitų motyvų eilėje jis dar nieko man nesivėrė. Bet negalėjau eiti ir prieš save patį. Mediniai žodžiais staiga išdžiūvusioje burnoje išariau:

-- Tėte, negaliu būti kunigu.

Tėvo veidas sustingo suakmenėjusiais bruožais; kiek patylėjo ir jau kietu, įšakančiu balsu tarė:

-- Gerai. Ryt iš ryto kelsis su visais, duosiu tau apsiauti nagines kaip visi ir eisi arti. Pažiūrėsi, kaip lengva uždirtbi duoną.

Manyje kaip kalnas atslūgo. Arti, tai arti. Galima pabandyti ir arti. Atrodė, kad stoju į kovą su tėvu. Tegu ir taip.

-- Gerai, tėte.

Tėvas pakilo ir išėjo. Palikau vienas ir pasijutau vienas. Galvoje klaidžiojo pakrikusios mintys ir aiškus jausmas: kažkas brangaus nutrūko ir kažkas naujo atsistojo tarp manęs ir tėvo. Neatsimenu, kiek laiko buvau vienas. Išgirdau tėvą motinai priemenėjo sakant: 'Girdi, motin, Steponas nebenori būti kunigu'. Po kiek laiko išėjo kamaraitėn motina, visa ašarota. Nebeatsimenu, kuriais žodžiais motina prakalbino. Pagaliau, tai buvo ne tiek žodžiai, kiek nesuvaldomas, nepaguodžiamas gailėsčio verksmas. Motina mane apkabino ir per ašaras trūkdama nesurištais žodžiais kalbėjo: 'Tai kaip gi? Stepuli, mielas... Kaip gi tu darai?...'

Mano pasiryžimas pakelti viką, kuo man tėvas grasino, bet neatsižadėti savojo nusistatymo, kažkur ir tai vienu metu išnyko; nepagalvojęs, ką sakau, motinai atsakiau: 'Gerai, mama, būsiu kunigu'.

Likusioji diena praėjo kaip pakasynose. Tėvas buvo susikaupęs ir nešnekėjo. Motina nežinojo kurio darbo imtis. Broliai ir sesrys, zinodami, kad ne jų galvos reikalaus sprendžiamas, nieko man nesakė, bet nebuvo mano pusėje, -- kitokia karjera, kaip kunigo, ir jiems nebuvo suprantama. Juo mažiau galėjo būti suprantami manieji motyvai kunigu nebūti.

Paspringdamas vakariene, ir kitų tylomis suvalgytą, nuėjau, kaip paprastai, daržinėn ant sieno. Šį kartą ten buvau pats vienas. Ir iš viso pats vienas. Atsakydamas savo tėvui atsiskyrčiau nuo jo ir iš dalies nuo motinos, kad ir ne tiek griežtai jaučiaus atsiribojęs nuo brolių ir seserų. Vadinaši, šeima, kuri iki šiol buvo tiek sava, dabar mano likiminėje byloje atsistojo kaip šalis ir prieš mane. Kas kaltas, kad atsistojo? Aš kaltas. Keliais žodžiais laidojau jų mane dėtą viltį, niekinau visą jų man skirtą rūpestį ir pastan-

gas, kad pasiekčiau geresnį gyvenimą. Niekais verčiau daug metų puoselėtąsias tėvų svajones.

Kuo save pateisinsiu? Neatlaidus savęs pakaltinimas vartėsi galvoje, joje nerasadamas sau pasipriešinimo. Motinai duotasis pasižadėjimas būti kunigu čia, klaidioje vienumoje, jau nesprendė klausimo. Nesprendė kaip tik dabar, kai ir vėl klausiau savęs, kaip galėčiau būti kunigu. Seminarijos sugebėjimas man daugiau duoti, kaip davė gimnazija, aš nebetikėjau; netikėjau, kad ji galėtų manyje atkurti tokį tikėjimą, kokio ji mokė. Iš viso jau žiūrėjau į seminariją iš augšto, -- ką ji man gali duoti? Eiti į kunigus be įsitikinimo ir vėliau per visą gyvenimą būti be to, kas jį gaivintų, įprasmintų ir pateisintų, dargi būti dvivedžiu, -- pati ta mintis mane augštyn pašokdino, ir bejėgis vėl dribau į sieną...

Kaz iš kur sielon atėjo susivertimas. Aš noriu gyventi! Aštuoniolikos metų jaunuolio akimis žiūrint, gyvenimas, klaslingai viliodamas, siūlė tiek galimybių, ir kelias į Kauną, į seminariją, atrodė tamsus urvas, kuriame baigiasi apskritai gyvenimas. Argi negalima būti padoriu žmogumi nebūnant kunigu? Argi negalima savęs pateisinti gyvenime, nenešiojant sutanos? Turbūt, galima, bet ne to atsakymo man reikėjo. Atsakymo reikalavo mano tėvams moralė pareiga, ir jo aš nemo-kėjau surasti. Nesuradau per klaurą nemiegotą naktį.

Manęs nerūpino tėvo pagrąsinimas, kad ryt turiu naginėtas eiti arti. Suprasdamas tėvą, buvau beveik tikras, kad to grąsinimo jis nevykdys. Pagaliau naginių argumentų taip pat nesilė sprendimo. Bet jei, ir taip būtų, pajuokiamo ūkininko gyvenimas atrodė man patrauklesnis, kaip kelionė į Kauną. Taip man bent tuomet atrodė besivartant sieno.

Niekas manęs su saule nekėlė ir laukan nesiuntė. Kai atėjau pirkion, radau motiną įprastu būdu besitriūšiant prie krosnies. Kalba trūko ties kiekvienu sakiniu. Nelietėm vakarykščio pasikalbėjimo, bet jis kiekvienam buvo galvoje nebaigtas, neišspręstas. Motina ir šlandien vogčiomis šluostė ašarą. Trūko kalba ir su kitais, tarsi buvo baugu paliesti skaudomą vietą. Ir taip diena po dienos. Atvėsusio ruošus nuotaika pakeitė šiltus šeimoje santykius, ir nesimtatė jai galą.

Kai priartėjo laikas gimnazijon važiuoti, tėvas nesipriešino važiavimui, tartum palikdamas klausimą pačiam laikui spręsti. Iš tikrųjų sprendimas jau nuo manęs priklausė; labai sunkus sprendimas. Dar niekuomet atsisveikinimo diena nebuvo tiek įtemptai slėgianti, kaip ta pastaroji. Kiekvienas man motinos sudėtas kelionėn daiktas buvo skaudus priekaištas ir priminimas, kuo jai atšilyginsiu už jos ir man aukotą gyvenimą.

(Iš Stepono Kairio atsiminimų knygos "Lietuva Budo")

SVARBU NEWARKUI IR APYLINKEI

Žinoma siuntinių siuntimo firma

GLOBE

PARCEL SERVICE, INC. veikianti 25 metus ir turinti skyrius didesniuose Amerikos miestuose, pareikavus saviems klientams

Atidaro naują skyrių
NEWARK, N. J.

Užsirašykite naują adresą:
Globe Parcel Service, Inc.
39 Raiford Plaza West
(kampus Market Street)
Newark, New Jersey
Tel. MI 2-5334

Mes siunčiame siuntinius į visas SSSR respublikas ir Lietuvą: Skubus patarnavimas — prieinamos kainos, oficialus pranešimas apie pristatymą garantuojamas. Ypatingas dėmesys atsiuntusiems siuntiniams iš kitų miestų. Oro paštu siuntiniai išsiunčiami tuojau. Mūsų įstaigoje galite gauti visokių daiktų siuntimui. Įstaiga atidaryta kasdien ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 v. v.

LAIKYKIME LIETUVOS LAISVĖS IDEJĄ GYVĄ...

(Tęsinys iš 1 psl.)

pasauliui ir už tą laikiną pseudokoezistenciją dar sumokėkite mums brangią kainą: pripažinkite visus mūsų neteisėtus ir nemoralinius nusikaltimus, padarytus iki šiol, kaip tai: valstybių užgrobimus, genocidą, teisėtai. Ar ne tokius pat veiksmus svarstė Nuerenberge? Tas gi reikiama status quo pripažinimą.

To negana, eina visa eilė kitokių reikalavimų. Bet visas užmokėstis — išpareigojimas — tik iš vienos pusės — laisvųjų. Sovietai nieko nežada. Toks susitarimas suriša laisvąjį pasaulį, bet ne Sovietų Rusiją. Ko-

munizmo centrui tas neklūdo veikti per penktąją koloną, kitokius požeminius kanalus. Pripažinimas status quo — esamosios padėties — būtų naujas didelis smūgis pavergtiems, atėmimas jiems vilties. Jie tiki, kad civiliztuotas pasaulis vadovaujasi morale ir gerbi teisę!

Tikėkime tam ir mes. Laisvojo pasaulio, vadovujam Amerikos, kova nesustojo — tęsiama. Bandymas suskaldyti laisvųjų vieningumą — Maskvos grąšiniai — atsklroma Valstybėms, — nepasisekė. Visos jos net ir nedidelės, tvirtai atsakė jog laikysis NATO.

Tikėkimės, kad laisvieji toliau bus tvirti ir vieningi, nes tik čia saugumas ir jokių būdu ne koezistencija, ar neutralumas.

Kas liečia mus, tai išsami ninkime, kad nei vienas iš mūsų negalime likti nušaliai tos kovos už mūsų Tėvynę.

Šiandien visame pasaulyje lietuviai, taigi, ir mūsų broliai ir sesės Tėvynėje ir Sibire, Vasario 16 dieną mini su mumis jie ten tyliai, širdyse, su viltimi ir galutiną teisingumą, laisvojo pasaulio kovą už pavergtųjų ir savo laisvę.

Jų akys pilnos vilties yra nukreiptos į mus, esančius laisvėje. Tos akys maldauja, bet ir įsako kiekvienam iš mūsų: nepasąskęsite asmensiskam gerbuvyje. Motina Tėvynė jums davė daug: ar ne lietuviai tėvai jus pagimdė? Ar ne Lietuvos žmonių skatikai sukūrė ir išlaikė mokyklas, kurias jūs išėjote, taip pat suteikė pagalbą ir jūsų studijoms užsienyje? Pakelkite savo širdis, atlikite savo pareigą, budėkite ir priminkite valdžioms ir politikams Motinos Lietuvos kančias ir skriaudas, ir patys nesigailėkite nei darbo, nei aukų už Lietuvos laisvę.

Ar atsiras nors vienas, kuris nukreips savo žvilgsnį į šalį, neatliks to mažo, kurio prašoma iš mūsų?

Tarpvalstybinė politika, susitarimai, ne mūsų rankose, bet niekas negali išrauti iš mūsų širdies meilės savo Tėvynėi.

Laikykime Lietuvos laisvės idėją, kas bebūtų, o galutiname rezultate, ji ir bus laisva!

VIRŠUJE: Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimo iškilmių, įvykusių vasario 15 d. Elizabeth, N. J. Iš kairės į dešinę, (sėdi): I. Dilienė, Salomėja Cerient-Mulks, Gen. konsulas J. Budrys, Kongresnarrė Florence P. Dwyer, J. Trečiokienė, A. S. Trečiokas, J. Dwyer, adv. E. Mulks, Stovy dr. M. Zenaitienė, A. Zemaitis, kun. J. Tragulbičskis, B. Vyliaudas, prof. J. Žilvinskis, I. Stankūnaitė, dr. S. Petrauskas, V. Misiūnas, J. Vakaraitis, J. Veblaitis ir kiti.

V. Maželio nuotrauka

GUBERNATORIŲ PROKLAMACIJOS

Daugelis Amerikos valstybių gubernatorių išleido specialias proklamacijas ir vasario 16 d. paskelbė savo valstybėse Lietuvos Nepriklausomybės dienas.

Tokias proklamacijas išleido — Illinois gubernatorius William G. Stratton; Kalifornijos Goodwin J. Knight; Indianos Harold W. Handley; Michigano G. Mennen Williams; New Yorko Averell Harriman; Ohio G. William O'Neill; Wisconsin Vernon W. Thomson; Massachusetts Foster Furcolo; Maryland Theodore R. McKeldin; Floridos Leroy Collins; Connecticut Abraham A. Ribicoff; New Jersey Robert B. Meyner.

WHITE'S DRUG, INC.
Mes siunčiame įvairius vaistus jūsų giminei Lietuva
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

J. Markiewicz AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

ALBERT F. PETERS (PETRAUSKAS)
Apdraudos ir knygyvedybos patarnavimas.
Federalinių, valstybės ir miesto taksų pildymas.
116-55 QUEENS BLVD., FOREST HILLS 75, N. Y.
Tel. VL3-1477
Namų adresas. 106-53 95th St., Ozone Park 17, N. Y.

DIDELĖS NUOLAIIDOS SIUNČIANTIEMS PAKIETUS Į LIETUVĄ!
Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti, koks didelis vyrų ir moterų medžiagų pasirinkimas
Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti.
Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.
DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(išilpti Sutphin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

CASINO THEATRE
210 F. 86th Street
New York, N. Y.
Nuo vasario 21 iki 27
DAS HIRTENLIED VOM KAISERTAL
MEIN HERZ DARFST DU NICHT FRAGEN

D. KLINGA
Taksų Pildytojas ir Vertėjas
337 Union Avenue
BROOKLYN 11, N. Y.

M. AND Z. COLLISION WORKS
JULIUS MALDUTIS
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVergreen 8-9794

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

Viešnios iš Australijos, Elena Matiukienė su dukrele Emilija atvyko iš Australijos aplankyti savo giminių ir draugų Jungtinėje Valstybėje. Aplankiusios Čicagą, jos atvyko į New Yorką ir ta proga, buvusio australiečio dr. E. Jansonio (stovi) lydimos buvo užėjusios į Vienybės redakciją. Paviešėjusios pas Jansonus, Lazauskus (taip pat buvę australiečiai) ir kitus newyorkiečius, viešnia vyksta aplankyti vyro giminių Clevelande. Elena Matiukienė, smuikininko Prano Matiuko žmona, aplankiusi Los Angeles lietuvius, balandžio 11 d. grįžta į Australiją.

Vienybės rezidenciją...

(Atkelta iš 3 psl.)
Žiems pobūviams. Čia jau matome vien tik lietuviškos kultūros židinį, naujausią iš visų pasaulio kraštų spaudą, čia sprendžiamos dabarties ir ateities problemos.

Kitus kambarius puošia ir primena gilią senovę daug vertingų porcelano meniškų vazų, stovylėlių ir kitokių istorinių senienų, importuotų iš visų pasaulio kraštų.

Aplamai, naujosios Vienybės rezidencijus vidus dėl

savo originalaus įrengimo bei meniško, istorinio apstatymo galima pavadinti dekoratyviniu meno kūriniu.

Taigi, šio ilgus metus apmirusio rezidencijoje vėl pagaliau užvirė gyvenimas, anot amerikiečių laikraščio, aprašiusio šio namo šeiminių pasikeitimą. Tačiau, kaip ir kiekvienas naujas įsikūrimas, taip ir šis iš Vienybės personalo, pareikalaus dar daug įtempto darbo, energijos ir lėšų.

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-9785

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Ar Lietuvos laisvinimo...

(Atkelta iš 5 psl.)

Be to, vieni iš jų, VLIKe nedalyvaujantieji, dabartiniu ir labai svarbiu sau uždaviniu laiko išlaikyti teisinį Lietuvos pripažinimą, valstybinį nepriklausomybės tęstinumą, kuri atlieka mūsų diplomatų likučiai užsienioose, kai tuo tarpu minėti demokratai tai laiko visai nereikšmingu dalyku ir siekia patys visus vadovavimo postus užimti.

Tie vadinami valdžios troškėjai tyliai dirba ne tik nesistengdami iš ko nors nesamą valdžią paveržti, bet daug pastangų deda kiekvienam atsakingesniam darbui įtraukti jaunąsias jėgas. Ir tenka pažymėti, kad jiems tas sekasi. O jaunų intelektualų jau ir čia baigusiu mokslus mes turime gražų būrį, kurie gyvai domisi Lietuvos reikalais bei laisvinimo politika. Jiems laisvųjų kraštų aukštieji pareigūnai daug prieinamesni, negu mums, jų supratimu, iš kaž kur atkeliavusiems ir nežinia ko ieškantiems.

Pastarieji dirba naujais metodais, jaunų jėgų padedami, prisitaikydami laiko dvasiai, todėl ir darbas yra sėkmingesnis.

Dabar, kai vyresniesiems taip trūksta tikrų darbininkų, ne vadovų, ne praeities tyrinėtojų -- tai atlieka istorikai -- bet dabarties ir ateities kūrėjų bei lietuviško darbo vykdytojų, vargu ar gali būti beprasmiškiau, kaip griauti tai, ką kiti naudinga dirba kad ir skambiu "demokratinu" vardu pasivadinus.

Šiuo metu ir pavieniai asmenys, ypač jaunoji karta, Lietuvos laisvės kovos akcijoj bei tam dirvos parengimui gali daugiau nuveikti, negu visi komitetai. Todėl, jei tik tokių pasitaiko, turime jų darbą remti, nežiūrint iš kokios grupės tas asmuo ar jo tėvai kilę.

Ne kokio nors vien "demokratinio" prezidiumo, bet kiekvieno laisvajam pasauly gyvenančio lietuvių šiandien yra didžiuoju rūpesčiu patriotinės dvasios ir tautinio atsparumo palaikymas, lietuviškos kultūros vertybių ugdymas ir laisvos, nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas. O tam reikalingos mūsų visos jėgos. Dirbti, aukotis yra mūsų visų, ne kokių nors išrinktųjų tautinė valia ir šventa pareiga, ir tai supranta bei jautriai sielojasi ir laisvinimo kovos akcijai aukoją didelį dalis paprastų, eilinių žmonių, nes jie yra pakankamai susipratę ir sąmoningi, todėl kiekvienas sugebės pats sau pasirinkti toj kovoj tinkamiausią vietą bei ginklą ar joje dalyvavimo būdą.

MECENATO PAGERBIMAS

Laisvės Varpo vadovybė, vertindama Petrą Vaičiūną už jo nuopelnus Laisvės Varpui, suteikė jam mecenato vardą.

Kovo 2 d. 5 val. vak. Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th Street, So. Bostone, yra rengiamas Petro Vaičiūno pagerbimo bankietas.

Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama į mecenato Petro Vaičiūno pagerbimo bankietą.

A. S.

TIKTAI GRAMERCY

Licensed and bonded by N. J. Banking Commission pasiūlo jums šiuos patar-navimus:

Pinigai į Lietuvą per 2 savaites -- pakvitavimas parūpinamas. 100 rublių -- \$10.00. Mokestis \$5.00 iki \$50.00 sumos.

Siuntiniai į Lietuvą Reikalaukti mūsų 16 ps! katalogą ir vaistų kainoraštį.

15 metai tūkstančiai patenkintų klientų.

GRAMERCY -- Suite 925
744 Broad Street
Newark 2, N. J.

KARLONAS

FUNERAL HOME

Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.

280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

DIDELĖS NUOLAIDOS LIETUVIAMS,
kurie pas mus perka drabužių medžiagas savo giminėms į Lietuvą ir Sibirą pasiųsti.
VILNONĖS IR KITOKIOS MEDŽIAGOS
PALTAMS, KOSTIUMAMS IR SUKNELEMS.

SUPERIOR PIECE GOODS CORPORATION
200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
TELEFONAS AL 4-8319

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais:

Petro Lissausko krautuvėje taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų desų ir šviežių, tiesiai iš farmos atvežtų kiaušinių. Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISSAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
(Prieš Maspetho Lietuvių baznyčia) Tel. TW 4-8087

Būkite tikri, kad jūsų dovanojamieji siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ar kitas Sovietų Sąjungos dalis

Yra 100% apdrausti Siųsdami savo paketus, būkite tikri, kad jūs siunčiate juos per autorizuotą firmą ir reikalaukite apdraudros įrodymo.

Jūsų pačių interese turėti reikalus su patikima ben-drove, kuri yra bizonje daugiau kaip 25 metai. Mes didžiuojamės savo mandagiu, asmeniniu, atidžiu ir greitu patarnavimu.

Gautus paštu siuntinius mes pakvituojame ir pasiunčiame sąskaitą per 24 valandas.

Atsilankykite į bet kuri mūsų Skyrių ir pareikalaukite Vedėjo parodyti jums paliūdytą kopiją mūsų apdraudros poliso NUO DURŲ IKI DURŲ.

GLOBE

PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street
Philadelphia 6, Pa.
Walnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Illinois
Tel. FREemont 6-6399

1313 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio
Tel: UTah 1-0807

Room 10, Ellis Bldg

Room 10, Ellis Bldg
409 W. Broadway
Boston 27, Mass.
Tel. ANDrew 8-8764

6446 Michigan Avenue
Detroit 10, Michigan
Tel. TASHmo 5-7560

683 Hudson Avenue
Rochester, N. Y.
Tel. BAKER 5-5223

39 Raymond Plaza, West
Newark 3, N. J.
Tel. MITchell 2-5334

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

of Kearny, N. J.

ISTEIGTA 1924 m.

Julius Paknis, President
George Katilus, Vice-pres.
Peter W. Velevas, Ex. Mgr.
Joseph M. Belza, Treasurer
Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y

24 Davis Avenue
KEARNY, NEW JERSEY

Atdara kasdien, išskyrus šė-tadienius ir šventadienius, nuo 10 v. t. iki 3 v. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30.

MOKAMA 3
Kapitalas \$1,600,000

JGIN BALTAUONIS Frankford Avenue C A F E

1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Draudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių dokumentų tvirtinimui, kreiptis į
JUOZA ANDRIUSĮ
 GENERAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC
 Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami dokumentai ir atliekami visu rusių draudimai: gyvybes, namų, baldų, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.
 87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

Visame New Yorke nerbsite gražesnių ir patogesnių salių kaip
GRAND PARADISE
 Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių --
 J. WEINSTEIN, Reikalų Vedėjas
 320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 7-1123

PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA, Savininkas
 Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
 80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 (Skersai nuo Haven teatro) Tel. Virginia 9-3112

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE
ROBERT F. NARK
 APDRAUDOS SPECIALISTAS
 26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. MAIn 4-6400
 700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y. VALley Stream 5-0783
 LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

Lietuviai Advokatai
CLEMENT A. VOKET
 (Vokietaitis)
 41-40 74th STREET Jackson Heights 73, N. Y.
 NEwton 9-6620

K. W. MICHELSON
 87-14 111th Street Richmond Hill 18, N. Y.
 VIRginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.
 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y.
 APplegate 7-7083

A. J. WESLAN
 16 Court Street Brooklyn, N. Y.
 TRIangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVIČIUS
 Laikrodininkas - Juvelyras
 Didelis pasirinkimas BRANGENYBIU
 485 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.
 Tel. EVergreen 4-2318

BILL'S BAR
 (Buv. Atletų Klubo name)
W. OSIPAUŠKAS
 Savininkas
 Geri gėrimai, geras maistas, draugiška nuotaika
 168 MARCY AVENUE Brooklyn 11, N. Y.
 EV 4-9709

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE
 Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
 Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas, Ivaiviausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
 103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: VIRginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
 Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
 273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 4-9533

HELEN POVILANSKIENE
 Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms priemonėms
 158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 4-9737

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS
 Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų.
 Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
 Tel. HY 7-4677

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS - RESTORANAS
VYT. BELECKAS
 Savininkas
 Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams
 1883 MADISON STREET Brooklyn 27, N. Y.
 (Prie Forest Ave. Soties) Tel. EV 2-9886

LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS
LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI

JONAS ANDRULIS Michigan Farm Cheese, Inc. Fountain, Michigan
PETRAS LISIAUSKAS 64-09 Clinton Avenue Maspeth, New York
LITHUANIAN BAKERY 131 Inseele Place Elizabeth, New Jersey

Norintieji išigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos generaciją atstovą **PETRA LISIAUSKA**, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.
Tel. TW 4-8087

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
 231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
 (ARMAK AUSKAS)
 423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4375

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
 MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRONAS-BALTON
 Direktorius Resealė Vedėjas
 660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME
 F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
 84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. VIRginia 3-4409

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
 AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
 354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4724

ROGERS FUNERAL HOME
 P. RADZEVICIUS, Direktorius
 410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

PAS MUS

MINĖJIMAS ATKELTAS Į ŠI SEKMADIENĮ

Dėl nepaprastai blogo oro -- sūrengio pūgos stautė visame rytiniame Amerikos pakraštyje -- praeitą sekmadienį turėjęs įvykti Vasario 16 minėjimas atkeltas į šį sekmadienį, ir įvyks 4 val. po pietų toje pačioje Webster Hall New Yorke. Be jau žinomos programos, minėjime dar kalbės specialiai iš Washingtono atvykęs Lietuvos Pasiuntinys J. Kajeckas. Didžiojo New Yorke lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Inž. Alg. Kanauka šiuo metu atlieka stažą kariuomenėje Havajuose.

Aleksandros Herker darbų paroda, dabar vykstanti 475 W. 140th St. New Yorke, baigsis kovo 20 d. Paroda lankoma kasdien nuo 9 val. r. iki 10 v. v. Penktadieniais iki 3 v. p. p. Šeštadieniais ir sekmadieniais uždarsta.

Dr. A. Trinakas, Vliko pirmininkas, praeitą savaitę lankėsi Washingtone ir Valstybės Departamente gavo patikrinimų, kad nežiūrint įvairių spaudinių, Amerika nepripažins Lietuvos sovietams nei de facto, nei de jure.

Stasys Jazbutis, Marijos Varnienės brolis, iki šiol gyvenęs Pietų Amerikoje, praeitą sekmadienį atvyko į New Yorką, kur žada isikurti.

Jonas Krunklys, Vienybės agentas, savo žmonos Marijos 8 metų mirties sukakčiai paminėti, užsakė mišias -- šį penktadienį, vasario 21 d., 9 val. ryte Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Jokūbas J. Stukas praneša, kad jo vadovaujamos radijo ir Rūtos organizacijos rengiama lietuviškosios televizijos programa įvyks viena savaitė vėliau, būtent, kovo 9 d., sekmadienį, 4 val. po pietų iš WATV 13 kanalo New Yorke.

Romas Kezys, New Yorke skautų tuntininkas, už darbą Lietuvos Skautų Brolijai ir lietuviškam jaunimui Vasario 16 proga LSB Vyriausiojo Skautininko buvo apdovanotas ordinu už nuopelnus.

Vytautas Kašiuba, skulptorius, baigė daryti šv. Kazimiero statulį skirtą šv. Kryžiaus bažnyčiai Chicagoje. Statula išvežta į Chicago, kur ji bus aplieta auksu.

Dr. R. Sidrys, karo aviacijos gydytojas Filipinuose, šiuo metu keliauja po Indiją, Siamą ir kitus Azijos kraštus. Jis yra padaręs kelionėje įdomių nuotraukų, be to, yra susukęs filmą, kurį parodys grįžęs į New Yorką.

Lt. Saulius Elisonas, gyvenęs Brooklyne, išvyko į Korėją atlikti stažą kariuomenėje.

MINĖJIMAS GREAT NECKE (VYKSTA ŠI ŠEŠTADIENĮ)

Liet. Bendruomenės Great Neck Apylinkė šeštadienį, vasario 22 d., 4 val. p. p., rengia išskilmingą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kuris įvyks Kasmočių salėje, 89 Steamboat Rd., Great Neck N. Y.

Programoje bus įdomi pasikaita, Brooklyno Operetės Choras, vedamas muz. Cibo ir jaunimo deklamacijos. Po to bus pasilinksminimas.

Visi Great Necko ir tolimesnių apylinkių lietuviai kviečia-

mi šiame minėjime dalyvauti. Sv. Aloysius bažnyčioje bus atlaikytos mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

LNŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo narių visuotinis susirinkimas įvyks kovo 9 d., 4 v. p. p., Liet. Pil. Klubo patalpose.

Bus svarstoma 1957 m. apskaitos priėmimas ir 1958-1959 metams LNŲ valdybos rinkimai.

LNŲ Valdyba

NEWARKO BALFO SK. SUSIRINKIMAS

Praėjusių metų rinkliava užbaigta ir kovo 2 d., sekmadienį, 12 val. Newarko liet. parapijos salėje įvyksta metinis narių susirinkimas.

Darbotvarkėje -- vald. ir k. kom. pranešimai, rinkliavos apyskaita, valdybos ir k. komisijos rinkimai ir sumanymai.

Nurodytu laiku kvorumui nesusidarius, po pusvalandžio šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus laikomas teisėtu, nežiūrint susirinkusių narių skaičiaus.

J. J.

VIRŠUJE: Vasario 16 sukakties proga Lietuvos Laisvės Komitetas praeitą pirmadienį, Baltijos Laisvės Namuose New Yorke, buvo surengęs tradicinį minėjimą, kuriame, be lietuvių veikėjų, dalyvavo ir įžymūs kitataučiai. Iš kairės į dešinę: Cloyce K. Houston iš Free Europe Committee, V. Vokietijos Gen. Konsulo padėjėjas dr. Hans von Saucken, p-nia Roman de la Presilla, p-nia Lukšytė-Masens, R. Sidzikauskienė, Ispanijos Gen. Konsulas Roman de la Presilla, R. Budrienė, V. Rastenis, L. Bieliukienė, V. Sidzikauskas, Gen. Konsulas J. Budrys.

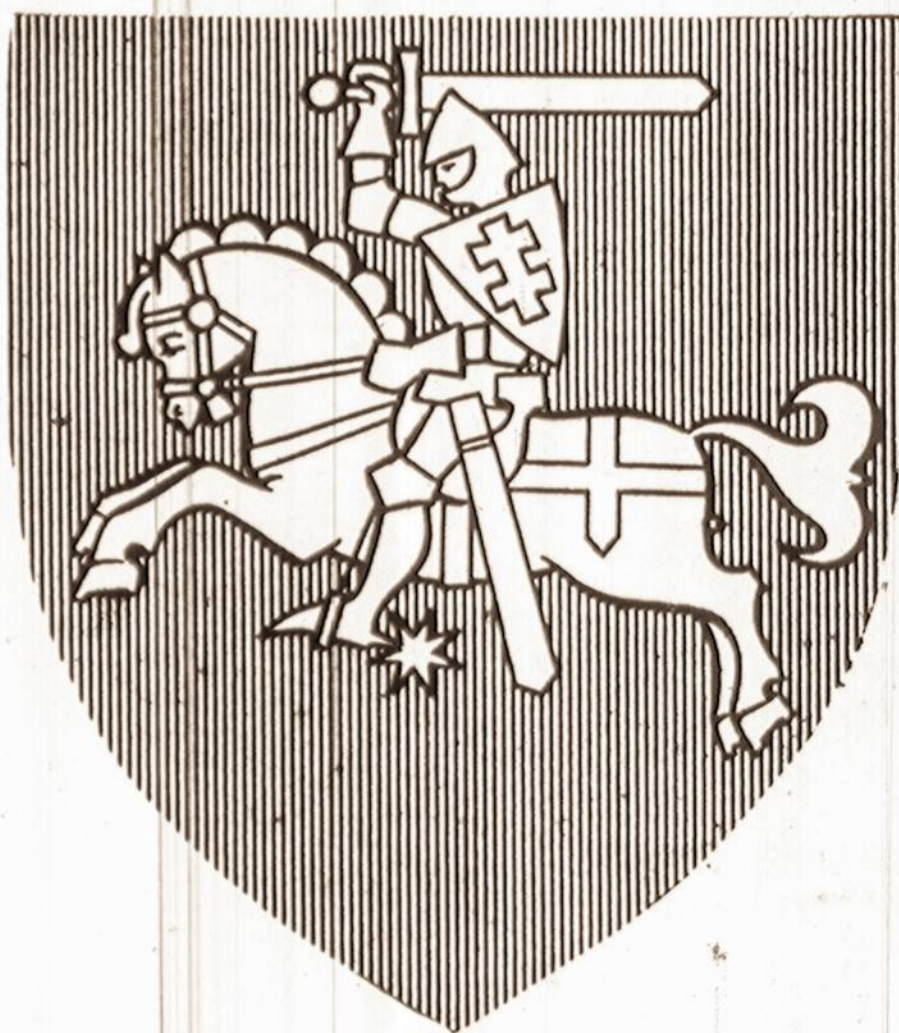
Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties

MINĖJIMAS

atkeltas į

Šį Sekmadienį, Vasario 23 d. 4 val. p.p.

WEBSTER HALL, 119 E. 11th St. New York, N. Y.

Dėl nepaprastai blogo oro, praeitą sekmadienį turėjęs įvykti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimas nukeltas į šį sekmadienį, vasario 23 dieną. Dėl tos pačios priežasties -- baisių sniego pūgų -- Vasario 16 minėjimai neįvyko ir kituose miestuose: Newarko, Lindene, Philadelphijoje, Baltimorėje, Bostone ir t. t. Tikimasi, kad šį sekmadienį oras bus palankesnis, ir Didžiojo New Yorke lietuvių visuomenė gausiai atsilankys į Webster Hall. Minėjimo programa -- kalbos, dainos, tautiniai šokiai ir sveikinimai -- bus ta pati. New Yorke Lietuvių Taryba, kuri šį minėjimą rengia, kviečia kiekvieną lietuvių dalyvauti ir tuo būdu atlikti savo šventą pareigą, bendrai dirbant Tėvynės Lietuvos išlaisvinimo bei nepriklausomybės atstatymo darbą.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA